

Vlaanderen
is natuur

Ontbossen

HET AGENTSCHAP
VOOR NATUUR EN
BOS GEEFT RICHTING

We spreken van ontbossing wanneer het bos geen bos blijft maar van functie verandert. Bijvoorbeeld door het bouwen van een woning.

Ontbossen is in Vlaanderen verboden. Toch laat de wet ruimte om in bepaalde situaties over te gaan tot een ontbossing.

1. In **woongebied of industriegebied** volgens gewestplan
2. **Handelingen van algemeen belang** zoals aanleg van fietspaden, leidingen, ...
3. In **uitvoerbare delen in een niet-vervallen vergunde verkaveling**
4. In functie van **vastgestelde instandhoudingsdoelstellingen** – dit zijn specifieke doelen die nagestreefd worden voor natuur en habitats in Natura 2000-gebieden.

Hiervoor heb je een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen en een boscompensatie nodig.

Meer weten? Raadpleeg kompasnaald *Kappen van bomen*.

Ontheffen van het ontbossingsverbod

Behoort je aanvraag niet tot een van de vier bovenstaande situaties en is ontbossen echt noodzakelijk? Dan moet je eerst een aanvraag tot het ontheffen van het algemeen ontbossingsverbod indienen bij Natuur en Bos.

Bekom je deze ontheffing, dan moet je nog een omgevingsvergunning met daarbij een voorstel van boscompensatie aanvragen.

Ontbossing kan enkel in uitzonderlijke gevallen. Je hebt een omgevingsvergunning met boscompensatie nodig!

Hoe onthef je het verbod om te ontbossen?

1. Vraag en bekom een ontheffing van het ontbossingsverbod bij Natuur en Bos
2. Dien een **omgevingsvergunning** in met een **boscompensatieformulier**
 - » Download boscompensatieformulier via natuurenbos.vlaanderen.be/bomen-en-bossen/bomen-kappen-bos/boscompensatie
 - » Aanvrager vult het formulier zelf in
 - » Vrijstelling van de eerste vijf are als je als natuurlijk persoon een eerste woning realiseert op een perceel kleiner dan 12 are in woongebied
 - » Vrijstelling van spontane bebossingen jonger dan 22 jaar
3. **Natuur en Bos neemt een beslissing over de boscompensatie** en adviseert ook over de inhoud van de omgevingsvergunning.
4. **De bevoegde overheid levert de omgevingsvergunning af** en voegt de beslissing van Natuur en Bos over de boscompensatie toe.

Uitzondering: natuurreservaten en agrarisch gebied

In die twee gevallen heb je geen omgevingsvergunning nodig en is er geen boscompensatieplicht. Er is enkel een meldingsplicht aan het Agentschap voor Natuur en Bos.

ONTBOSSEN IN ERKENDE NATUURRESERVATEN

- » Als de ontbossing opgenomen is in een goedgekeurd natuurbeheerplan
- » Enkel als de ontbossing noodzakelijk is voor het realiseren van de duurzame instandhouding van Europees te beschermen soorten en habitats

ONTBOSSEN IN AGRARISCH GEBIED

- » Als het bos jonger is dan 22 jaar (> 22 jaar: wél omgevingsvergunning nodig)
- » Beoordeling via foto's of na terreinbezoek door Natuur en Bos
- » Landbouwer kan zo altijd het perceel opnieuw verbouwen

Compenseren in natura of financieel?

Elk bos dat verdwijnt hoor je te compenseren. Hiervoor zijn er drie mogelijkheden

1. COMPENSEREN IN NATURA DOOR AANPLANTING

- » Doel: terug effectief een bos creëren op een andere plek
- » Compensatie kan ook op gronden van derden. Kijk zeker eens op boscompenseren.be waar vrije te bebossen gronden te vinden zijn en je in contact kan komen met de eigenaar
- » Compenseren in woongebied en industriegebied is niet mogelijk, wel in agrarisch, bos-, of natuurgebied
- » Bos moet minstens 25 jaar in stand gehouden worden
- » Aanplantingen moeten binnen twee jaar gebeuren

2. BETALEN VAN BOSBEHOUDSBIJDRAGE IN HET BOSCOMPENSATIEFONDS

- » De ecologische waarde van het bos bepaalt de boscompensatiefactor
- » Bosbehoudsbijdrage van 5,75 euro/m² (jaarlijks geïndexeerd)
- » Bedrag gestort in het boscompensatiefonds dat beheerd wordt door Natuur en Bos
- » Boscompensatiefonds dient om terreinen aan te kopen en te bebossen
- » Het agentschap zet de middelen zelf in en gebruikt ze om particulieren, gemeentebesturen en provinciebesturen te ondersteunen die effectieve bebossingen willen realiseren

3. COMBINATIE VAN NATURA EN FINANCIEEL

- » Een combinatie van beide
- » Bijvoorbeeld als het stuk grond om te bebossen niet de nodige oppervlakte dekt, kan je het resterende deel ook financieel compenseren

Hoeveel bedraagt de boscompensatiebijdrage?

De boscompensatiebijdrage wordt berekend via onderstaande formule.

Om een gelijkwaardig bosareaal te bekomen wordt de oppervlakte vermenigvuldigd met een factor. Deze factor is afhankelijk van de ecologische waarde van het bos, waarbij de boomsoortensamenstelling bepalend is. Ze varieert van 1 tot 3 zoals weergegeven in onderstaande tabel.

SOORT BOS	FACTOR
Naaldbos – uitheems bos	1
Gemengd bos (mix van in- en uitheemse soorten)	1,5
Inheems bos	2
Europees te beschermen boshabitat	3

De bosbehoudsbijdrage bereken je door de oppervlakte te vermenigvuldigen met de vastgestelde bosbehoudsbijdrage. De bosbehoudsbijdrage is 5,75 euro per vierkante meter vanaf 1 juli 2025, maar wordt jaarlijks geïndexeerd.

De meest recente bosbehoudsbijdrage vind je op natuurenbos.vlaanderen.be/bomenkappen.

Voor de toepassing van de geïndexeerde bosbehoudsbijdrage geldt de dag van de indiening bij de vergunningverlenende overheid.

BEBOST PERCEEL IN WOONGEBIED (VOORBEELD)

Je hebt een bebost perceel van 10 are gelegen in woongebied en je wenst daar je eerste woning op te bouwen. Het bosbestand bestaat uit een inheems bos met vooral zomereik. Zo wordt je compensatie berekend:

1000 m^2 (oppervlakte perceel) - 500 m^2 (vrijstelling) x $5,75 \times 2$ (factor) = 5.750,00 euro

Oppervlakte van het bos

x

*5,75 euro**

x

boscompensatiefactor

=

boscompensatiebijdrage

* vanaf 1/07/2025, jaarlijks geïndexeerd.

WIST JE DAT?

- 1 Ontvang je als lokaal bestuur een boscompensatievoorstel, dan ontvangt Natuur en Bos ook de bijbehorende vergunningen. Zo ben je meteen ook zeker dat er kan bebost worden.
- 2 Wie instandhoudingsdoelstellingen realiseert in een speciale beschermingszone habitats voor soorten buiten de speciale beschermingszone, geniet ook van een ontheffing op het ontbossingsverbod.

Interessante sites

- **Via boscompenseren.be** kunnen ontbossers in contact komen met bebossers
- **Hoe een bos aanplanten?** ecopedia.be

Contact

Natuur en Bos

T 1700 (gratis infonummer Vlaamse overheid)

Contactformulier op:

natuurenbos.vlaanderen.be/helpcenter

AVES (Adviezen en Vergunningen)

- Antwerpen: aves.ant@vlaanderen.be
- Limburg: aves.lim@vlaanderen.be
- Oost-Vlaanderen: aves.ovl@vlaanderen.be
- Vlaams-Brabant: aves.vbr@vlaanderen.be
- West-Vlaanderen: aves.wvl@vlaanderen.be

Meer info?

NATUURENBOS.VLAANDEREN.BE/
BOMEN-EN-BOSSEN

Verantwoordelijke uitgever: Ilse De Schutter,
Havenlaan 88 bus 75, 1000 Brussel.

Notities
